Education and Exploration in Learning, Behavior and Cognition *Open Access*

Summer (2026) 2(2), (9-16)
https://doi.org/10.30473/elc.2026.77640.1008

ORIGINAL ARTICLE

The Role of Spirituality in the Work to Investigate of the Growth of the Profession and Organizational Health of Secondary School Teachers

Omid Safari

Assistant Professor Department of Physical Education,No M. C, Islamic Azad University, Noorabad Mamasani, Iran.

Correspondence:
Omid Safari
Email: Omid.safari11@iau.ac.ir

Received: 06/Mar/2026
Revised: 01/May/2026
Accepted: 06/Jun/2026
Published: 22/Jun/2026

ABSTRACT

The purpose of the present study was to the role of spirituality in the work to investigate of the growth of the profession and organizational health of Secondary school teachers in mamasani city. The research method was applied and descriptive and correlational. the statistical population of the study included 303 teachers of the first high school of mamasani town, 303 patients, of which 170 were selected as the sample and by stratified random sampling method. Data gathering tools were the standardized questionnaire of spirituality in the milin (2003) work, career development of ecfilt and kot (2005) and organizational health hoy and fildman (1996). To describe the data, descriptive and inferential statistics were used to analyze the data, pearson correlation coefficient and regression were used. The results of the study showed that the role of spirituality at work in predicting teachers' professional growth and organizational health was positive and significant, respectively equal to 0.426 and 0.58. Therefore, it is worthy to pay more attention to spirituality in the target community in order to increase the growth of the profession. ($p < 0.01$).

KEYWORDS

Spirituality in the Work, The Growth of the Profession, The Organizational Health of Teachers, Mamasani City.

How to cite

Safari, O. (2026). Hermeneutic Analysis of Erdoğanism Theopolitical Doctorine in Turkish Higher Education: The Engineering of Behavior and Cognitive Thought. *Education and Exploration in Learning, Behavior and Cognition*, 2 (2), 9-16.
(https://doi.org/10.30473/elc.2026.77640.1008)

Copyright © 2026 The Authors. Published by Payame Noor University.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.

آموزش و کاوش در یادگیری، رفتار و شناخت

سال دوم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۵ (۹-۱۶)
https://doi.org/10.30473/elc.2026.77640.1008

«مقاله پژوهشی»

نقش معنویت در کار در پیش‌بینی رشد حرفه‌ای و سلامت سازمانی معلمان متوسطه دوره اول

امید صفری

استادیار گروه تربیت‌بدنی، واحد نورآباد ممسنی، دانشگاه آزاد اسلامی، نورآباد ممسنی، ایران.

نویسنده مسئول:
امید صفری
رایانامه: omid.safari11@iau.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۱۲/۱۵
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۲/۱۱
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۳/۱۶
تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۴/۰۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی نقش معنویت در کار در پیش‌بینی رشد حرفه‌ای و سلامت سازمانی معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان ممسنی بود. روش پژوهش کاربردی و از نوع توصیفی و همبستگی بود. جامعه آماری این تحقیق، تمامی معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان ممسنی به تعداد ۳۰۳ نفر بود، که از این تعداد ۱۷۰ نفر به‌عنوان نمونه و به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای با محقق همکاری کردند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه‌های استاندارد معنویت در کار میلین (۲۰۰۳)، رشد حرفه‌ای آکفیلت و کوت (۲۰۰۵) و سلامت سازمانی هوی و فیلدمن معنویت در (۱۹۹۶) بود. برای توصیف داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و برای تجزیه استنباطی داده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون استفاده شد. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که نقش کار در پیش‌بینی رشد حرفه‌ای و سلامت سازمانی معلمان مثبت و معنادار و به‌ترتیب برابر با ۰/۴۲۶ و ۰/۵۸ بود. بنابراین شایسته است که در جامعه هدف به‌منظور افزایش رشد حرفه‌ای و سلامت سازمانی توجه بیشتری به معنویت در کار شود.

واژه‌های کلیدی

معنویت در کار، رشد حرفه‌ای، سلامت سازمانی معلمان، شهرستان ممسنی.

استناد به این مقاله:
صفری، امید. (۱۴۰۵). نقش معنویت در کار در پیش‌بینی رشد حرفه‌ای و سلامت سازمانی معلمان متوسطه دوره اول. *آموزش و کاوش در یادگیری، رفتار و شناخت*، ۲(۲)، ۹-۱۶.
(https://doi.org/10.30473/elc.2026.77640.1008)

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسندگان آن است. ۱۴۰۵ ©. ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.
این مقاله تحت گواهی زیر منتشرشده و هر نوع استفاده غیرتجاری از آن مشروط بر استناد صحیح به مقاله و با رعایت شرایط مندرج در آدرس زیر مجاز است.
Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

مقدمه

در سازمان‌های امروزی و به‌ویژه سازمان‌های آموزشی منابع انسانی به‌عنوان با ارزش‌ترین سرمایه، محور رویکردها و فعالیت‌های سازمانی بوده و در اعتلای اهداف و آرمان‌های سازمان نقش اصلی را ایفا می‌کند. مهم‌ترین مزیت رقابتی در هزاره سوم میزان هوش، دانایی و دانش خردمندانه انسانی است. درنتیجه بسیاری از سازمان‌ها ضرورت اجرای برنامه‌های توانمندسازی کارکنان را تشخیص‌داده و تلاش می‌کنند با اجرای این برنامه‌ها زمینه لازم را برای پرورش و رشد حرفه‌ای کارکنان خود به‌وجود آورند (اسکندری و همکاران، ۱۴۰۰). سازمان‌های آموزشی زمانی می‌توانند به رشد و ارتقای کیفیت خود ادامه دهد که اعضای آن نیز رشدیافته و با کیفیت باشند. بنابراین بهبود کیفی یادگیری دانش‌آموزان وابسته به بهبود و کیفیت معلمان است. اهمیت رشد حرفه‌ای معلمان به‌دلیل تشدید چالش‌های پیش‌روی آنان در حرفه معلمی و افزایش انتظارات مردم از کیفیت آموزش است. معلمان نه‌تنها یکی از متغیرهای نیازمند تغییر به‌منظور بهبود نظام‌های آموزشی است، بلکه مهم‌ترین عامل ایجادکننده تغییر نیز محسوب می‌شود (صفری و همکاران، ۱۳۹۷). در نظام آموزشی هر کشور اهمیت معلمان انکارناپذیر است. بنابراین بهترکردن شرایط معیشتی معلمان و رشد مهارت‌های حرفه‌ای آنان از وظایفی است که همه نظام‌های آموزشی باید خود را ملزم به اجرای آن سازند. رشد حرفه‌ای معلمان شامل فعالیت‌هایی می‌شود که معلمان در داخل و خارج از مدرسه انجام می‌دهند و دامنه‌ای از فرایندهای رسمی و غیررسمی را تشکیل می‌دهد و این فرایندها برای بهبودبخشیدن به مهارت‌ها، دانش‌ها و رسیدن به تدریس مطلوب می‌باشد (غلامی نوقاب و همکاران، ۱۳۹۸). رشد حرفه‌ای معلمان رویکردی است که در آن توسعه دانش و مهارت‌هایی مانند پرورش شناخت معلمان و تغییرات در نگرش اجتماعی آنان انجام می‌پذیرد. برنامه رشد حرفه‌ای معلمان زمانی مؤثرتر خواهد بود که با توجه به نیازهای فردی معلمان، مدرسه و نظام آموزشی به ویژه برنامه‌های یادگیری مبتنی بر نیازهای دانش‌آموزان توانایی‌ها و ویژگی‌های آنان تنظیم شده باشد (معصومی‌نژاد و همکاران، ۱۴۰۳). در سال‌های اخیر برای رشد حرفه‌ای معلمان، پژوهشگران توجه خود را به طیف وسیع‌تری از فعالیت‌هایی که شامل ترکیبی از شیوه‌های یادگیری غیررسمی، مشارکت معلمان با یکدیگر و نیز فعالیت‌های خودگردان معطوف کرده‌اند. به‌طور کلی می‌توان فعالیت‌های مربوط به رشد حرفه‌ای معلمان را به دو دسته تقسیم کرد که یکی رشد حرفه‌ای سنتی و دیگری رشد حرفه‌ای معاصر است (تنها و همکاران، ۱۴۰۰). سلامت سازمانی به‌عنوان مفهومی چندبعدی، به شرایطی اشاره دارد که در آن سازمان‌ها قادر هستند تا با حفظ تعادل بین اهداف سازمانی و نیازهای کارکنان، به‌صورت مؤثر عمل کنند. این مفهوم شامل عواملی مانند رضایت شغلی، تعهد سازمانی، انگیزه کاری و توانایی مقابله با استرس‌های شغلی است (آرمیوگان[1] و همکاران، ۲۰۲۱). در محیط‌های آموزشی، سلامت سازمانی معلمان می‌تواند تحت‌تأثیر مسائلی مانند فشار کاری، انتظارات بالا از سوی مدیران و والدین، کمبود منابع و حمایت‌های ناکافی قرار گیرد. این مسائل نه‌تنها بر عملکرد معلمان تأثیر می‌گذارند، بلکه می‌توانند به فرسودگی شغلی، کاهش کیفیت تدریس و حتی ترک شغل منجر شوند. بنابراین، توجه به سلامت سازمانی معلمان و ایجاد محیطی حمایتی برای آنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (جعفری و همکاران، ۱۴۰۰). سلامت سازمانی معلمان، که به‌معنای توانایی آنان در انجام وظایف خود به‌صورت مؤثر و درعین‌حال حفظ تعادل روانی و جسمانی است (دهقان‌پور و دهقان منشادی، ۱۴۰۳)، ازجمله عوامل مهمی است که می‌تواند بر کیفیت آموزش و به‌تبع آن، بر موفقیت دانش‌آموزان تأثیر بگذارد. سلامت سازمانی معلمان نه‌تنها به شرایط فیزیکی و روانی آنان مربوط می‌شود، بلکه به محیط کاری، حمایت‌های سازمانی و شیوه‌های مدیریتی نیز وابسته است (کانت، ۲۰۱۷). بنابراین سازمان‌ها و به ویژه سازمان‌های آموزشی برای اینکه از این فرایند رو به رشد خود عقب نباشند، بایستی به عواملی که می‌تواند زمینه و بستر رشد حرفه‌ای نیروی انسانی و سلامت سازمانی خود را فراهم کند توجه نماید و یکی عواملی که می‌تواند به این مهم کمک کنند عبارت‌اند از معنویت در کار می‌باشد که به آن‌ها پرداخته می‌شود. معنویت در محیط کار یکی از متغیرهای تأثیرگذار بر رشد حرفه‌ای نیروی انسانی و سلامت سازمانی می‌باشد (رولاند و همکاران، ۲۰۱۶)، از دلایل قابل‌توجه علاقه به معنویت در محیط کار در سال‌های اخیر هم در میان محققان و هم کارکنان می‌توان به ناامیدشدن نیروی کار، رکود اقتصادی، افزایش عدم اطمینان مدیریت ارشد، افزایش تقاضا برای ساعات کاری بیشتر و سود بیشتر و کاهش سلامت کارکنان اشاره نمود (مشهدی و همکاران، ۱۴۰۰). بسیاری از صاحب‌نظران معنویت را به‌عنوان منبعی پایدار برای سازمان‌ها دانسته‌اند که می‌تواند به آن‌ها در زمان‌های پرتلاطم و آشوب‌زده، یاری رساند و تناقض‌نمایی نظم و بی‌نظمی در سازمان را حل‌وفصل کند و بدون طرد هریک، آنان را به‌صورت مقتضی به‌کار ببندد، چرا که

سازمان‌ها برای فعالیت مستمر در عرصه‌های مختلف نیازمند رفت‌وآمد همیشگی بین دو حالت تغییر و ثبات هستند (شیرعلی‌نژاد فرسنگی، ۱۴۰۰). معنویت، واقعیتی انکارناپذیر است که نه‌تنها نقش بسیار مهمی در زندگی سازمانی افراد دارد، بلکه تعیین‌کننده موفقیت و راه دستیابی به بالندگی در سازمان محسوب می‌شود و بایستی به آن توجه ویژه نشان داد و آن را تقویت نمود (میرزایی و همکاران، ۱۴۰۱). معنویت به‌عنوان سازه مناسبی جهت پاسخ‌گویی به چالش‌های مطرح‌شده در محیط کار است. معنویت در محیط کار می‌تواند به مزایا و منافعی منجر شود از قبیل افزایش خلاقیت، افزایش صداقت و اعتماد، افزایش حس تکامل شخصی، افزایش تعهد سازمانی، بهبود نگرش‌های شغلی کارکنان همچون افزایش رضایت شغلی، مشارکت شغلی و نیز کاهش نیات ترک محیط کار، افزایش اخلاق و وجدان کاری، انگیزش بیشتر، همه این‌ها به صورت مستقیم و غیرمستقیم سبب بهبود رشد حرفه‌ای نیروی انسانی و سلامت سازمانی، سودآوری و اثربخشی سازمانی می‌گردند (سیری پلشت و همکاران، ۱۳۹۵). ازآنجاکه در سال‌های اخیر ما متاسفانه شاهد بی‌انگیزگی، کاهش کارایی و اثربخشی نیروی انسانی و عدم وجود یک محیط مطلوب سازمانی در سازمان‌ها و به ویژه سازمان‌های آموزشی شده‌ایم و این می‌تواند زنگ خطری باشد برای کشور و به‌ویژه برای نظاهای آموزشی زیرا که اگر محیط‌های آموزشی دچار ضعف و کاستی شود تبعات منفی برای جامعه به‌همراه خواهد داشت. نظر به مطالب پیش گفته شده و با توجه به اینکه متاسفانه ممکن است در سازمان‌های آموزشی ما و ازجمله آموزش و پرورش شهرستان ممسنی، مسأله معنویت در محیط کار به شکل مطلوبی موردتوجه قرار نگرفته باشد و این خود می‌تواند باعث کاهش رشد حرفه‌ای نیروی انسانی و سلامت سازمانی معلمان و عدم رضایت مجموعه آموزشی شود و این مسأله ممکن است به‌دلیل عدم‌توجه مناسب به معنویت در محیط کار در جامعه هدف باشد. بنابراین برای برون‌رفت از این مسأله، پژوهشگر قصد دارد تا در جامعه هدف به این سؤال پاسخ دهد که آیا بین معنویت در کار با رشد حرفه‌ای و سلامت سازمانی معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان ممسنی رابطه معناداری وجود دارد؟ بدون شک موفقیت مدارس و مراکز آموزشی مستلزم استفاده و بهره‌گیری از همه قابلیت‌ها و ظرفیت‌های افرادی است که می‌توانند با ویژگی‌های فردی و شخصیتی منحصربه‌فرد خود راه را پیش بردند و پویایی فعالیت‌های آموزشی و سازمانی مدارس را هموار سازند. با پذیرش این واقعیت که در جهان امروز رقابت فقط مربوط به حوزه اقتصاد و فعالیت‌های اقتصادی نیست و دانشگاه‌ها و مدارس نیز برای ایجاد یک محیط مطلوب و رشد و شکوفایی خودشان؛ پا به عرصه رقابت با همتایان خود گذاشته‌اند، اهمیت و ارزش رشد حرفه‌ای نیروی انسانی و محیط مطلوب سازمانی از طریق توجه ویژه به معنویت در کار بیش از پیش آشکار می‌شود زیرا آنان با بهره‌گیری از توانایی فکری و علمی خود در جستجوی روش‌ها و راه‌هایی هستند تا بتوانند به شکل مطلوبی نیازهای آموزشی و اجتماعی مجموعه آموزشی را فراهم سازند. بهره‌مندی و بهره‌گیری معلمان از معنویت در کار این فرصت را در اختیار آنان قرار می‌دهد تا در فعالیت‌های درسی و کلاسی و در برخورد با دانش‌آموزان با عشق و علاقه رسالت خود را انجام داده و رفتار و کردار خود را به‌گونه‌ای مدیریت کنند که دانش‌آموزان همه رفتارهای خوب و پسندیده انسانی را در وجود آنان مشاهده کنند (رولاند و همکاران، ۲۰۱۶). رشد حرفه‌ای نیروی انسانی، محیط مطلوب سازمانی و معنویت در کار ویژگی‌های سازمانی است که در شغل و حرفه معلمی نیز جایگاه والایی دارند. به‌طوری‌که معنویت در کار باعث ایجاد رشد حرفه‌ای نیروی انسانی، محیط مطلوب سازمانی و پویایی در محیط‌های آموزشی می‌شود و زمینه بروز کارایی و اثربخشی هرچه بیشتر این محیط‌های آموزشی را فراهم سازد. بنابراین انجام پژوهش در این زمینه‌ها جزء اولویت‌های پژوهشی نظام آموزشی کشور است تا بتوان مسأله و مشکلی هرچند کوچک را از مسائل و مشکلات آموزشی کشور حل کند.

روش

روش پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از نظر گردآوری داده‌ها میدانی و از نظر ماهیت همبستگی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش، تمامی معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان ممسنی به تعداد ۳۰۳ نفر بود، که از این تعداد ۱۷۰ نفر به‌عنوان نمونه و به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای با پژوهشگر همکاری کردند. برای توصیف داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و برای تجزیه استنباطی داده‌ها از روش‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون در نرم‌افزارهای spss استفاده شد.

ابزار

ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه‌های استاندارد معنویت در کارمیلین (۲۰۰۳) در سه بُعد احساس همبستگی، همسویی با ارزش‌ها و

احساس معنا در کار و در مقیاس پنج ارزشی لیکرت(خیلی زیاد=۵ تا خیلی کم=۱)، رشد حرفه‌ای آکفیلت و کوت (۲۰۰۵) بدون مولفه براساس مقیاس لیکرت (کاملاً مخالف، ۱؛ مخالف، ۲؛ نظری ندارم ۳؛ موافق، ۴؛ کاملا موافق، ۵؛) و سلامت سازمانی هوی و فیلدمن (۱۹۹۶) در هفت بعد سلامت سازمانی شامل یگانگی نهادی، نفوذ مدیر، ملاحظه‌گری، ساخت‌دهی، پشتیبانی منابع، روحیه و تأکید علمی براساس مقیاس لیکرت (خیلی زیاد= ۵، زیاد=۴، تا حدودی=۳، کم=۲، خیلی کم= ۱) در این تحقیق مورد سنجش و اندازه‌گیری قرار گرفت. روایی صوری پرسشنامه‌ها توسط چندنفر از اساتید متخصص مدیریت آموزشی که سابقه فعالیت در زمینه متغیرهای این تحقیق را نیز داشتند، مورد ارزیابی و تأیید قرار گرفت و پایایی پرسشنامه با استفاده از فرمول محاسبه کرنباخ، محاسبه گردید و پایایی همه پرسشنامه‌ها بالاتر از ۰/۷ بود، که این نشان‌دهنده پایایی قابل‌قبول پرسشنامه‌ها بود.

یافته‌ها

نتایج جمعیت‌شناختی پژوهش نشان داد که ۵۶ درصد پاسخ‌دهندگان مرد و ۴۴ درصد زن، سطح تحصیلات ۵۹ درصد کارشناسی،۴۰ درصد کارشناسی ارشد و ۱ درصد دکتری بودند. براساس نتایج جدول (۱)، نقش متغیر معنویت در کار و مولفه‌های آن در پیش‌بینی متغیر رشد حرفه‌ای مثبت و معنادار می‌باشد. به‌طوری که با افزایش معنویت در کار و مولفه‌های آن رشد حرفه‌ای در آزمودنی‌ها افزایش می‌یابد.

جدول ۱. نتایج آزمون پیرسون درخصوص نقش معنویت در کار و مولفه‌های در رشد حرفه‌ای

متغیرها		معنویت در کار	احساس همبستگی	همسویی با ارزش‌ها	احساس معنادار کار
رشد حرفه‌ای	r	۰/۴۲۶	۰/۳۷	۰/۲۸	۰/۳۵
	Sig	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
	نتیجه	تایید فرضیه	تایید فرضیه	تایید فرضیه	تایید فرضیه

براساس نتایج جدول (۲)، نقش متغیر معنویت در کار و مولفه‌های آن در پیش بینی متغیر سلامت سازمانی مثبت و معنادار می‌باشد. به‌طوری که با افزایش معنویت در کار و مولفه‌های آن سلامت سازمانی آزمودنی‌ها افزایش می‌یابد.

جدول ۲. نتایج آزمون پیرسون درخصوص نقش معنویت در کار و مولفه‌های در سلامت سازمانی

متغیرها		معنویت در کار	احساس همبستگی	همسویی با ارزش ها	احساس معنادار کار
سلامت سازمانی	r	۰/۵۸	۰/۴۷	۰/۵۶	۰/۵۴
	Sig	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
	نتیجه	تایید فرضیه	تایید فرضیه	تایید فرضیه	تایید فرضیه

جدول ۳، پیش‌بینی نمرات رشد حرفه‌ای براساس معنویت در کار را نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، ضریب تعیین (تبیین) به‌دست‌آمده برابر است با (۰/۱۸۱). پس می‌توان نتیجه گرفت که ۰/۱۸۱ (تقریباً ۱۸٪) رشد حرفه‌ای از طریق معنویت در کار تبیین می‌شود.

جدول ۳. پیش‌بینی نمرات رشد حرفه‌ای براساس معنویت در کار

ضریب همبستگی	ضریب تعیین
۰/۴۲۶	۰/۱۸۱

جدول ۴، پیش‌بینی نمرات سلامت سازمانی براساس معنویت در کار را نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، ضریب تعیین (تبیین) به‌دست‌آمده برابر است با (۰/۳۳۶). پس می‌توان نتیجه گرفت که ۰/۳۳۶ (تقریباً ۳۷٪) سلامت سازمانی از طریق معنویت در کار تبیین می‌شود.

جدول ٤. پیش‌بینی نمرات سلامت سازمانی براساس معنویت در کار

ضریب همبستگی	ضریب تعیین
۰/۵۸	۰/۳۳۶

نتیجه‌گیری و بحث

این تحقیق با هدف تعیین ارتباط بین معنویت در کار با رشد حرفه‌ای و سلامت سازمانی در معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان ممسنی انجام شد. یافته‌های آن بیانگر وجود رابطه مثبت و معنادار بین معنویت در کار و ابعاد آن با رشد حرفه‌ای آزمودنی‌ها می‌باشد و همچنین نتایج تحقیق بیانگر قابلیت پیش بین معنادار رشد حرفه‌ای از طریق معنویت در کار بود. بنابراین نتایج تحقیق نشان داد که معنویت در کار و ابعاد آن زمینه لازم را جهت ارتقای رشد حرفه‌ای در آزمودنی‌ها فراهم می‌نماید. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات معصومی‌نژاد و همکاران (۱۴۰۳)، میرزایی و همکاران (۱۴۰۱)، تنها و همکاران (۱۴۰۰)، مشهدی و همکاران (۱۴۰۰)، اسکندری و همکاران (۱۴۰۰)، غلامی نوقاب و همکاران (۱۳۹۸)، سیری پلشت و همکاران (۱۳۹۵) و آلیام‌ماهی و همکاران (۲۰۲۰) همخوانی دارد. در تبیین این نتایج می‌توان بیان کرد که معنویت در کار را می‌توان در سه سطح فردی، گروهی و سازمانی مورد بررسی قرار داد؛ در سطح فردی، تلاش برای یافتن معنا و هدف در زندگی کاری است. در سطح گروهی، ارتباط قوی بین همکاران و افرادی که به نحوی در کار مشارکت دارند؛ و در سطح سازمانی، هماهنگی بین اعتقادات و باورهای اصلی و ارزش‌های سازمان است. تأمین نیازهای معنوی در محیط کار به عواملی ازجمله کاربرد اصول مبتنی بر معنویات، اخلاق و ارزش‌هایی بستگی دارد که در تصمیمات و اقدامات افراد نمود می‌یابند و می‌توانند زمینه‌ساز رشد حرفه‌ای را فراهم سازند.

نتایج حاصل از تحقیق نیز نشان داد که بین معنویت در کار و مولفه‌های آن با سلامت سازمانی در آزمودنی‌ها رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و معنویت در کار قابلیت پیش بین معنادار سلامت سازمانی آزمودنی‌ها را دارد. بنابراین نتایج تحقیق نشان داد که معنویت در کار و ابعاد آن زمینه لازم را جهت ارتقائ سلامت سازمانی در آزمودنی‌ها فراهم می‌نماید. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات دهقان‌پور و دهقان منشادی (۱۴۰۳) و تیموری و همکاران (۱۴۰۰) همخوانی دارد. در تبیین این نتایج می‌توان چنین بیان کرد که اگر در سازمانی معنویت در کار وجود داشته باشد، تلاش می‌شود که زمینه انجام درست انجام‌دادن کارها از عهده سازمان برآید که این امر منجر به ایجاد نظام اداری سالم باشند. سازمان‌های دارای نظام اداری سالم قادر به تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌های درست، بجا و مناسب هستند. سازمان‌های سالم به‌عنوان موجودات زنده و پویا در محیط می‌توانند متولد شوند و با فراهم‌شدن امکانات لازم و کافی رشد نمایند و توسعه یابند و از طریق ارائه کالا و خدمات سالم و ارزنده باعث تأمین نیازهای محیطی و تسهیلگر فرایند رشد و شکوفایی جامعه شوند. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از این پژوهش و به‌منظور کمک به ارتقاء معنویت در کار از طریق رشد حرفه‌ای و سلامت سازمانی در آزمودنی‌ها پیشنهادات زیر ارائه می‌گردد:

با توجه به نتایج فرضیه معنویت در کار و رشد حرفه‌ای پیشنهاد می‌شود که معلمان ابتدا به مقوله خودسازی توجه ویژه داشته باشند تا بتوانند در یک سلامت روانی خوب و ایده‌آل به تدریس و تربیت دانش‌آموزان بپردازند، سپس می‌بایستی تفکر معنوی را سرلوحه تدریس خود قرار دهند تا در پرتو آن مولفه‌ها بتوانند در امر تدریس سعادتمند بیرون بیایند و تأثیر قابل‌توجهی بر دانش‌آموزان داشته باشند.

درخصوص نتایج فرضیه رابطه بین معنویت در کار و سلامت سازمانی آزمودنی‌ها پیشنهاد می‌شود، به‌منظور تبیین اهمیت معنویت در کار در سازمان‌ها و تسهیل و ارتقای هرچه بیشتر شرایط فرهنگی آن، آموزش چگونگی شناسایی، معرفی و ترویج نمادها و ارزش‌های مثبت معنویت در کار و شیوه نهادینه‌سازی آن‌ها در جامعه هدف برنامه‌ریزی شود تا بتوان با ایجاد فرهنگ معنویت در کار زمینه‌ساز بروز سلامت سازمانی و کارایی و اثربخشی هرچه بیشتر محیط‌های آموزش را فراهم نمود.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان این پژوهش در کلیه مراحل اجرای پروژه مشارکت یکسانی داشته‌اند.

حامی مالی

در طول این پژوهش هیچ‌گونه کمک مالی از منابع تأمین مالی در بخش عمومی، تجاری، و غیردولتی دریافت نشد.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله، تعارض منافع وجود نداشته است.

سپاسگزاری

از کلیه شرکت‌کنندگان که در اجرای این پژوهش همکاری داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

Alyammahi, Alyaa & Alshurideh, Muhammad & Al Kurdi, Barween & Salloum, Said. (2020). The Impacts of Communication Ethics on Workplace Decision Making and Productivity. 10.1007/978-3-030-58669-0-44.

Armugam, M., Ismail, R., & Sedhu, D. S. (2021). The levels of transformational leadership (TL) practice and its impact on the organizational health (OH) of school teachers in Selangor and Perak: A systematic review. *Utamax: Journal of Ultimate Research and Trends in Education*, *3*(2), 115-124.

Dehghanpor, N.Dehghan manshadi,M. (2024). Examines the relationship between spirituality in the workplace and organizational health with regard to the moderating role of self-esteem of government employees, journal of islamic studies in the field of health, period 8, pp. 30-30..[In Persian].

Eskandari,M. Soltani, M.R. Habibi, H (2021). Design of employee empowerment pattern with spiritual approach, scientific journal of strategic management studies, year 5, number 17, pp. 226-233.[In Persian].

Gafari, M.Amiryan zadeh, M. Zarii, R.Salhi,M. (2021). Explanation of the strategies and consequences of organizational health of education staff (case study: education personnel of fars province). management and planning in educational systems, 14 (1), 287-310.[In Persian].

Gholami noghaf, M.Porshafi, H. Shahtalbi, B. (2020). Study of factors affecting professional development of teachers. journal of leadership and educational management, 13 (2), 167-181.[In Persian]

Kant, R. (2017). organizational health of secondary school teachers in relation to their adjustment. *Education Sciences & Psychology*, *45*(3).

Mashhadi, H.Mohamdzadeh,M.Mohamadzadeh, GH.(2021). studying the influence of spirituality on the empowerment of teachers ' profession, research magazine in education of islamic education and education, first, no. 3,.[In Persian]

Masominjad,R.Babayi,SH.Babayi,R (2024). In a research entitled" " explanation of intellectual property development of student " " teacher in order to improve the quality of academic action of teachers, knowledge studies at islamic university, period 28, no. 2, pp. 146-115.[In Persian]

Mirzayi, M.Nasralihi, H.Darabi, R.Rahmati, F. (2022). The role of spirituality and the ethic of the profession in the development of teacher educational literacy components, the fifth international conference on law, psychology, educational sciences and behavior.[In Persian]

Rolland E. Fanggidaea; Yuyus Suryana; Nuri Efendic; Hilmiana. (2016) Effect of a Spirituality Workplace on Organizational Commitment and Job Satisfaction. (Study on the lecturer of private universities in the Kupang city-Indonesia), Procedia-Social and Behavioral Sciences 219 P: 639–646.

Safari, A. Abdallahi, B. Naveh ibrahim, A.. (2019). The purpose of this study was to investigate and explain the role of cooperative professional development in educational organizations. the research is a new approach in educational management, 9 (35), 269-290.[In Persian]

Siripalasht, M. Malki, M.Hossenzadeh, M.Bakhshi,A. (2016). To explain the role of spirituality in workplace and transformational leadership on employee empowerment by examining the mediator role of organizational citizenship behavior in employees of the ministry of sports and youth of iran, the journal of human resource management in sport, 4, pp. 85-71.[In Persian]

Shiralinjadfarsangi,S.Montazeri, A.L.Salajegheh,S.Kamali,M. (2021). To explain the relationship between jihadi management based on organizational spirituality based on supreme

leader 's viewpoints and presenting a desirable model, the journal of training and improvement of human resources, year 2, number 4.[In Persian]

Tanha,H. Fathi,L.Ahghar.GH(2021). Impact on spiritual vitality, family style health, period 5, no. 3, p. 364-354..[In Persian].

Timori,H. Safari, A., Gehanbazi. A.Babaahmadi, Z.(2021). Investigating the effect of spirituality in the workplace on organizational identity with the mediating role of organizational health and deviant behavior, journal of applied linguistics, period 32, number 2.[In Persian]